

Οι στόχοι και το έργο του νέου Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης Ελλήνων Βιβλιοθηκαραίων

ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΚΟΚΚΙΝΟΣ

Εισαγωγή

Η Ένωση Ελλήνων Βιβλιοθηκαραίων (Ε.Ε.Β.) από το 1968 που ιδρύθηκε μέχρι σήμερα (35 έτη συμπληρώθηκαν) πέρασε από διάφορες καταστάσεις, διαμορφώθηκε και εξελίχθηκε ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες. Στα 35 χρόνια λειτουργίας της γνώρισε την επιτυχία αλλά και την απαξίωση. Μια από τις περιόδους κατά την οποία η Ε.Ε.Β. κατόρθωσε να ανακάμψει ύστερα από μια δύσκολη περίοδο ήταν η προηγούμενη τετραετία. Οι ενέργειες και η πολιτική των δύο προηγούμενων Διοικητικών Συμβουλίων (1999-2001 και 2001-2003) έδωσαν μια νέα ώθηση στο σωματείο μας. Ο λόγος για τον οποίο γίνεται ενιαία αναφορά στην περίοδο 1999-2003, είναι ότι πρόκειται στην ουσία για δύο θητείες από δύο Διοικητικά Συμβούλια με παρεμφερείς συνθέσεις, συνοχή και κοινή φιλοσοφία. Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) ανέλαβε καθήκοντα τον Μάιο του 2003, το έργο και ο προγραμματισμός του οποίου θα επιχειρηθεί να αποτυπωθεί ακολούθως.

Σκοπός

Σκοπός της σύντομης αυτής καταγραφής του έργου του Δ.Σ. δεν είναι βέβαια η προβολή του αλλά η ενημέρωση των μελών της Ε.Ε.Β. για τα πεπραγμένα και τις προθέσεις της διοίκησης του σωματείου. Η προσπάθεια αυτή ενδέχεται να αποτελέσει το έναυσμα για την έναρξη διαλόγου, ανταλλαγής απόψεων και κριτικής. Με άλλα λόγια η γνωστοποίηση βασικών σημείων των πεπραγμένων του Δ.Σ. μπορεί να αποτελέσει βάση επικοινωνίας και πλαίσιο συζήτησης.

Μεταβατική περίοδος

Πρώτα από όλα θα πρέπει να σημειωθεί ότι η πολιτική και το έργο του Δ.Σ. αποτελούν συνέχεια

της περιόδου 1999-2003. Άλλωστε η σύνθεση του Συμβουλίου άλλαξε μόνο κατά τα 3/9. Έξι μέλη του παρελθόντος συμβουλίου συμμετέχουν και στο παρόν Συμβούλιο. Η σημαντικότερη αλλαγή, χωρίς να υπάρχει σε καμία περίπτωση προσπάθεια μείωσης της προσφοράς των υπολοίπων μελών, ήταν η αποχώρηση του τέως Προέδρου μας και νυν Διευθυντή των Γενικών Αρχείων του Κράτους Γ. Γιαννακόπουλου. Ο τέως Πρόεδρος προσέφερε πολλά στο σωματείο με την επιστημονική κατάρτιση και το κύρος του. Παράλληλα, κατόρθωσε να μας πείσει να ενστερνιστούμε μια άλλη λογική και να προσδώσει στην Ε.Ε.Β. επιστημονικό χαρακτήρα. Πρόεδρος του νέου Δ.Σ. ανέλαβε η Μ. Αλεξανδράκη, η οποία δεσμεύτηκε να συμβάλλει με την εμπειρία της και τις γνώσεις της αλλά και με την συμπαράσταση των υπολοίπων μελών στην υλοποίηση των σχεδίων μας.

Για λόγους οικονομίας χώρου και δεοντολογίας, επιτρέψτε μου να επικεντρωθώ μόνο στις δραστηριότητες του νέου Δ.Σ. Η συγκρότηση σε σώμα του Δ.Σ. έγινε λίγο μετά τις εκλογές και ξεκίνησε αμέσως ο προγραμματισμός των δράσεων έτσι ώστε να μην χαθεί καθόλου χρόνος. Άλλωστε η αναγκαστική παύση των λειτουργιών του σωματείου λόγω των εκλογών άφησε κάποιες εκκρεμότητες που χρειάζονταν άμεση επίλυση. Ας δούμε λοιπόν συνοπτικά τι έγινε σε αυτούς τους λίγους μήνες του 2003.

Έργο και δράσεις του Δ.Σ.

1. Διεθνές Συνέδριο «Οι βιβλιοθήκες στην υπηρεσία του πολίτη». Με πρωτοβουλία του Ινστιτούτου Γκαίτε και με τη συνεργασία αρκετών φορέων -μεταξύ αυτών και της Ε.Ε.Β.- διοργανώθηκε διεθνές συνέδριο τον Ιούνιο του 2003. Το συνέδριο πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία στους χώρους του Ινστιτούτου από τις 2 έως τις 4 Ιουνίου και το παρακολούθησαν 258

- βιβλιοθηκονόμοι από όλη την Ελλάδα.
2. Νομικός σύμβουλος. Από τον Ιανουάριο του 2004, τα μέλη της Ε.Ε.Β. θα μπορούν να έχουν απαντήσεις σε νομικά θέματα, που τους απασχολούν, από τον νομικό μας σύμβουλο, κ. Σέμπο.
 3. 12ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών στις Σέρρες. Αντιπροσωπεία της Ε.Ε.Β. βρέθηκε στις Σέρρες με ειδικά διαμορφωμένο περίπτερο, δίνοντας τη δυνατότητα στους συναδέλφους να γνωρίσουν και να συνομιλήσουν με τα μέλη του Δ.Σ., να ενημερωθούν, να εγγραφούν ή να τακτοποιήσουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις και να παραλάβουν τις εκδόσεις μας. Παράλληλα, ο αναπληρωτής γραμματέας Α. Φραγγεδάκης, ως εκπρόσωπος του Δ.Σ. απηύθυνε χαιρετισμό κατά την έναρξη του συνεδρίου. Δ.Σ. Συνεχίστηκε έτσι η παράδοση των τελευταίων ετών που θέλει την Ε.Ε.Β. παρούσα σε κάθε μεγάλο γεγονός σχετικό με βιβλιοθήκες, όπως είναι ο θεσμός των ετήσιων συνεδρίων των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.
 4. Νέες εγγραφές το 2003. Από τον Μάιο μέχρι το τέλος του έτους ογδόντα νέα μέλη εγγράφηκαν στην Ε.Ε.Β. (Στοιχεία από τα πρακτικά των Συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου).
 5. Ιστοσελίδα. Η νέα και ανασχεδιασμένη ιστοσελίδα μας είναι πλέον στον αέρα μέσω της Forthnet και συνεχίζει να εμπλουτίζεται και να ανανεώνεται καθημερινά. Οι θέσεις εργασίας, τα πρακτικά των Γενικών Συνελεύσεων και οι ανακοινώσεις μας είναι μερικοί από τους συνδέσμους που ενημερώνονται τακτικά. Η διεύθυνση είναι: <http://www.eeb.gr>
 6. Καταστατικό. Η Επιτροπή Καταστατικού και Επαγγελματικών Δικαιωμάτων με την αρωγή και επίβλεψη του Δ.Σ. της Ε.Ε.Β., προχωρεί στην αλλαγή του καταστατικού του σωματείου μας. Έχουν ήδη γίνει σημαντικά βήματα προς αυτήν την κατεύθυνση: συγκέντρωση και αξιολόγηση προτάσεων, όπως και νομική επεξεργασία. Μέσα στη χρονιά που διανύουμε θα σχηματισθεί μια ολοκληρωμένη πρόταση για τις αλλαγές που πρέπει να γίνουν, και θα τεθεί υπόψη

της προβλεπόμενης καταστατικής συνέλευσης των μελών της Ε.Ε.Β. Ελπίζουμε τελικά να τροποποιηθούν τα άρθρα εκείνα του καταστατικού που δεν ανταποκρίνονται στις σύγχρονες συνθήκες. Η καταστατική συνέλευση έχει ορισθεί για τις 24 Απριλίου. Θα προηγηθεί Γενική Συνέλευση στις 20 Μαρτίου όπου όλα τα μέλη θα λάβουν το προσχέδιο του νέου καταστατικού.

7. Επιτροπές. Έγινε έντονη προσπάθεια στελέχωσης εκ νέου των επιτροπών της Ε.Ε.Β. Είναι δεδομένη η ανάγκη αποκέντρωσης της εξουσίας και των αρμοδιοτήτων από το Δ.Σ. προς τις επιτροπές, από το κέντρο προς την περιφέρεια και τα Περιφερειακά Τμήματα (ΠΕΤ). Δυστυχώς, τα ΠΕΤ στο σύνολό τους παραμένουν ανενεργά ενώ και οι επιτροπές υπολειτουργούν. Η πρόσκληση του Δ.Σ. για ενεργή συμμετοχή των μελών στις επιτροπές βρήκε ανταπόκριση σε ορισμένες μόνο περιπτώσεις.

Συγκροτήθηκαν οι εξής επιτροπές:

Επιτροπή Καταστατικού & Επαγγελματικών Δικαιωμάτων

Επιτροπή Περιοδικού

Επιτροπή Συνεδρίου και εκδηλώσεων

Επιτροπή Δημοτικών – Λαϊκών Βιβλιοθηκών

Επιτροπή Σχολικών Βιβλιοθηκών

Επιτροπή Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να γίνει αναφορά στην Επιτροπή Dewey η οποία ολοκλήρωσε το έργο της συμβάλλοντας στη μετάφραση της 14ης συντομευμένης έκδοσης του ταξινομικού συστήματος Dewey (DDC). Η Ε.Ε.Β. συμμετείχε σε αυτό το σημαντικό έργο, το οποίο αποτελεί το σπουδαιότερο ίσως εργαλείο για τις βιβλιοθήκες της χώρας μας.

8. Δημοτικές και Σχολικές Βιβλιοθήκες. Οι συνάδελφοι που εργάζονται στις Δημοτικές Βιβλιοθήκες, με τον συντονισμό της Επιτροπής Δημοτικών Βιβλιοθηκών και του Δ.Σ. της Ε.Ε.Β., προχώρησαν σε επαφές με τα αρμόδια Υπουργεία για τη διευθέτηση των ζητημάτων που τους απασχολούν. Με την ίδια λογική, οι σχολικοί βιβλιοθηκονόμοι (οι οποίοι εξακολουθούν να είναι άνεργοι) προσπάθησαν να

επιτύχουν την συνέχιση της εργασίας τους, δυστυχώς όμως χωρίς θετικό αποτέλεσμα.

9. Εκπροσώπηση στο Δ.Σ. του ΕΚΕΒΙ. Η Πρόεδρος Μ. Αλεξανδράκη διαδέχθηκε τον Γ. Γιαννακόπουλο στο Δ.Σ. του ΕΚΕΒΙ.
10. Workshop στη Θεσσαλονίκη με τη συνεργασία του Κέντρου Τεκμηρίωσης της Αμερικανικής Πρεσβείας (IRC) και με θέμα "Διαδίκτυο και βιβλιοθηκονόμοι: τρόποι χρήσης". Το workshop πραγματοποιήθηκε στις 6 Φεβρουαρίου 2004 στη Δημοτική Βιβλιοθήκη της Θεσσαλονίκης. Κύρια ομιλήτρια ήταν η κα Marge Melun.
11. Συνεργασία με την Ελληνική Αρχαιολογική Εταιρεία (Ε.Α.Ε.). Το Δ.Σ. της Ε.Ε.Β. θεωρώντας ότι το σωματείο μας πρέπει να επιδιώκει συνεργασίες και να κάνει ανοίγματα σε άλλους συναφείς χώρους, συνεργάζεται με την Ε.Α.Ε. κυρίως σε θέματα ενημέρωσης και διάχυσης της πληροφορίας. Οι ιστοσελίδες των δύο οργάνων διασυνδέθηκαν και επίκειται η διοργάνωση μιας ημερίδας για τη βιβλιοθηκονομική και αρχαιολογική εκπαίδευση στην οποία θα συμμετάσχουν εκπρόσωποι της Ε.Ε.Β.

Στόχοι

Μετά την τελευταία Γενική Συνέλευση των μελών της Ε.Ε.Β. τον Οκτώβριο του 2003, θα πρέπει να έγινε συνείδηση σε όλους μας ότι η Ένωση θα πρέπει να επικεντρωθεί στο επιστημονικό πεδίο. Το συνδικαλιστικό κομμάτι εκ των πραγμάτων θα μείνει σε δεύτερο πλάνο. Ο πιο πρόσφορος τρόπος για την υποστήριξη των εργασιακών δικαιωμάτων μας είναι μέσω της επαγγελματικής μας αναγνώρισης. Οι βιβλιοθηκονόμοι πρέπει να πείσουν για την επιστημονική τους κατάρτιση και για την επαγγελματική τους επάρκεια. Η Ένωση μέσω των δύο προηγούμενων Διοικητικών Συμβουλίων κατάφερε να ξεφύγει από το περιθώριο. Με πολύ κόπο κατόρθωσε να αποκτήσει την έξωθεν καλή μαρτυρία. Όλα όσα επιτεύχθηκαν τα προηγούμενα τέσσερα χρόνια (1999-2003) πρέπει να παγιωθούν και να αποτελέσουν τη βάση για περαιτέρω ανάπτυξη. Βέβαια

τίποτα δεν μπορεί να θεωρηθεί ως δεδομένο. Πάντα υπάρχει ο κίνδυνος να ανατραπεί η παρούσα δυναμική και η Ε.Ε.Β. να βυθιστεί ξανά στην ανυπαρξία. Ωστόσο πρέπει να μας διακατέχει αισιοδοξία. Οι βασικοί στόχοι του παρόντος Δ.Σ. της Ε.Ε.Β. είναι οι εξής:

1. Επιμόρφωση μελών Ε.Ε.Β. – Σεμινάρια. Ένας από τους βασικότερους διαχρονικά στόχους της Ένωσης. Τα μέλη ζητούν επιμόρφωση και εκπαίδευση, καθώς αυτό επιβάλλουν οι αλλαγές στον τρόπο διαχείρισης της πληροφορίας και οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις. Το Δ.Σ. κατανοεί απόλυτα το αίτημα των μελών μας και θα προβεί με κατάλληλες ενέργειες στον προγραμματισμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων κάθε μορφής στην Αθήνα και την περιφέρεια. Οι ημερίδες που διοργανώθηκαν από την Ε.Ε.Β. και από άλλους φορείς ήταν μόνο η αρχή. Ενδεχόμενες συνεργασίες με τις Σχολές Βιβλιοθηκονομίας και άλλους οργανισμούς που παρέχουν εκπαίδευση είναι επιθυμητές.
2. Διεθνές Συνέδριο 2004 στο Ινστιτούτο Γκαίτε. Το επιτυχημένο συνέδριο του 2003 θα αποτελέσει τη βάση για την καθιέρωση ενός νέου θεσμού. Το συνέδριο του 2004, το οποίο ήδη προετοιμάζεται, θα διεξαχθεί τον Μάιο και θα έχει σαν βασικό θέμα την δια βίου εκπαίδευση και τον ρόλο των βιβλιοθηκών.
3. Ενημερωτικό δελτίο. Σκοπός του Δ.Σ. είναι η δημιουργία και η διανομή ενημερωτικού δελτίου (newsletter) σε ηλεκτρονική μορφή. Η εμπειρία του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (Ε.Κ.Τ.) και της Ελληνικής Αρχαιολογικής Εταιρείας (Ε.Α.Ε.) καθώς και η συνεργασία μαζί τους μπορούν να συμβάλουν στη δική μας αντίστοιχη προσπάθεια.
4. Περιοδικό «Βιβλιοθήκες & Πληροφόρηση». Παράλληλα με το ενημερωτικό δελτίο, το Δ.Σ. της Ε.Ε.Β. προτίθεται να διατηρήσει και την έκδοση του περιοδικού. Θα εξεταστεί η ανάθεσή του σε εκδοτικό οίκο, ώστε να διασφαλισθεί η περιοδικότητά του. Προς το παρόν το περιοδικό κυκλοφορεί μια φορά το χρόνο, αλλά θα

μπορούσαν να κυκλοφορήσουν ακόμα και τρία τεύχη ετησίως. Το περιοδικό βέβαια θα συνεχίσει να διατίθεται δωρεάν στα μέλη μας.

5. Εκπροσώπηση σε διεθνείς οργανισμούς (IFLA, EBLIDA). Αποτελεί πάγιο αίτημα των μελών μας η συμμετοχή σε διεθνείς οργανισμούς. Το μοναδικό εμπόδιο είναι η εξεύρεση των πόρων για την πληρωμή του υψηλού κόστους της συνδρομής για τις δυνάμεις της Ένωσης.
6. Εκπροσώπηση και συμμετοχή σε Διοικητικά Συμβούλια μεγάλων βιβλιοθηκών και οργανισμών. Η συμμετοχή μελών της Ε.Ε.Β. στις Επιτροπές του ΕΠΕΑΕΚ, στην κοινοπραξία της HEAL-LINK και σε άλλα αντίστοιχα όργανα θα ήταν ωφέλιμη και για το σωματείο μας αλλά και για τον κλάδο μας γενικότερα.
7. Ενεργοποίηση και συσπείρωση των μελών της Ε.Ε.Β. Οι προσπάθειες προσέλκυσης νέων μελών και επαναδραστηριοποίησης των παλιών πρέπει να συνεχιστούν. Στον τομέα αυτό, σημειώθηκε ικανοποιητική πρόοδος όταν από τα ελάχιστα ενεργά μέλη του 1999, φθάσαμε στα 500 περίπου ενεργά μέλη το 2003. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι αλλαγές που έχουν επέλθει στο χώρο μας δεν αντιμετωπίζονται με περιχαράκωση και εσωστρέφεια. Η Ε.Ε.Β. πρέπει να γίνει πιο ευέλικτη και να δέχεται ως μέλη επιστήμονες χωρίς το τυπικό -με το υπάρχον καταστατικό- πτυχίο βιβλιοθηκονομίας. Ας μην ξεχνάμε εκείνους τους συναδέλφους που έχουν πολυετή θητεία σε βιβλιοθήκες και ανάλογη προσφορά. Διάλογος για το συγκεκριμένο ζήτημα θα γίνει στην προσεχή Γενική Συνέλευση καθώς και στην καταστατική συνέλευση τον Απρίλιο.

Θα μπορούσαν να αναφερθούν αρκετοί στόχοι ακόμα, βραχυπρόθεσμοι και μακροπρόθεσμοι, εφικτοί και ανέφικτοι. Καλύτερα όμως να είμαστε φειδωλοί και εγκρατείς, χωρίς αυτό να σημαίνει στασιμότητα και ατολμία. Ο χρόνος θα δείξει...

Η δύναμη του συνόλου

Ολοκληρώνοντας τη σύντομη αυτή αναφορά στην Ε.Ε.Β. και τις προσπάθειες του Δ.Σ., αξίζει να θυμηθούμε ένα μικρό απόσπασμα από το φυλλάδιο

«Γίνε και συ μέλος» το οποίο διανεμήθηκε σε όλους τους συναδέλφους που παρακολούθησαν τις εργασίες του Πανελληνίου Συνεδρίου των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών στις Σέρρες. Το κείμενο είχε τίτλο «η δύναμη του συνόλου...» και ήταν το ακόλουθο:

«Η Ένωση Ελλήνων Βιβλιοθηκωτών αποτελεί θεματοφύλακα του επαγγέλματος. Η ατομική συμμετοχή δεν είναι παρά μια μικρή συμβολή για την ισχυροποίηση του επαγγέλματος. Κανείς δεν μπορεί να μας υποσχεθεί επαγγελματική καταξίωση. Η συνείδηση μας όμως πρέπει να μας προσανατολίζει προς μία κατεύθυνση. Στη δημιουργία ενός σωματείου με δυναμική, με επιστημονική αριότητα, με πλήθος και ποιότητα μελών.

Ας μην ξεχνάμε ότι όλους μας απασχολούν τα ίδια προβλήματα, μοιραζόμαστε τις ίδιες αγωνίες, έχουμε τις ίδιες προσδοκίες!»

Επίλογος

Ίσως όλα αυτά που αναφέρθηκαν παραπάνω να φαντάζουν απλοϊκά σε σύγκριση με όλα όσα υλοποιούν εδώ και χρόνια οι μεγάλες ξένες ενώσεις βιβλιοθηκωτών, αλλά πρέπει να γίνει συνείδηση σε όλους μας ότι κύριος στόχος της Ε.Ε.Β. είναι να μείνει ζωντανή. Έστω και με μια ισχνή αλλά δυναμική παρουσία μελών, μπορεί να δραματίσει ρόλο συντονιστικό, να προσφέρει υποστήριξη και να δώσει λύσεις στους επαγγελματίες της χώρας. Για να αποκτήσουμε οι βιβλιοθηκονόμοι τη θέση που πραγματικά μας αξίζει, πρέπει να ενώσουμε τις δυνάμεις μας, να εργαστούμε με σύμπνοια και μεράκι, κάνοντας την Ένωσή μας ισχυρή. Η ισχυροποίηση της Ε.Ε.Β. μεταφράζεται σε πολλά και ενεργά μέλη, στελέχη με επιστημονική επάρκεια και επαγγελματική κατάρτιση. Θα μπορούσαμε έτσι ίσως να δούμε την Ένωσή μας να αποτελεί την συνένωση όλων των επαγγελματιών του χώρου, να αποτελεί ομάδα πίεσης και να επεκτείνει την παρεμβατική της πολιτική προς τα αρμόδια όργανα, προς τους συναφείς θεσμούς...

Ο Διονύσης Κόκκινος είναι βιβλιοθηκονόμος στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και Γενικός Γραμματέας του Δ.Σ. της Ε.Ε.Β.